

รายงานสถิติ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

โรงพยาบาลกลาง

โรงพยาบาลกลาง

สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

สารบัญ

	หน้า
ประวัติโรงพยาบาล	1
นโยบายการบริการ	8
รายงานความสำเร็จด้านแผนปฏิบัติการประจำปี 2561	14
โครงการ/กิจกรรม การอบรม	17
สถิติผู้ป่วยนอก	28
- รายชื่อกลุ่มงานและคลินิก ของผู้ป่วยนอก	29
- จำนวนผู้ป่วยนอก(ครั้ง) แยกตามกลุ่มงาน ปีงบประมาณ 2559 -2561	33
- จำนวน(ครั้ง) และร้อยละผู้ป่วยนอก จำแนกตามประเภทการมาตรวจ (เก่า-ใหม่) ที่ให้ตรวจรักษา ประจำปีงบประมาณ 2561	35
- จำนวน (ครั้ง) และร้อยละผู้ป่วยนอก จำแนกตามที่อยู่ใน/นอก กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ 2561	37
- จำนวน (ครั้ง) ของผู้ป่วยนอก จำแนกตามเพศและกลุ่มงานที่ให้การตรวจรักษาและบริการ ประจำปีงบประมาณ 2561	39
- จำนวน (ครั้ง) และร้อยละผู้ป่วยนอก จำแนกตามเพศเป็นรายเดือน ประจำปีงบประมาณ 2561	41
- จำนวน (ครั้ง) และร้อยละผู้ป่วยนอก ไม่นับรวมกลุ่มงานเวชศาสตร์ฉุกเฉินและนิติเวชวิทยา และคลินิกนอกเวลาราชการ จำแนกตามเพศเป็นรายเดือน ประจำปีงบประมาณ 2561	43
- จำนวน (ครั้ง) และร้อยละผู้ป่วยนอก กลุ่มงานเวชศาสตร์ฉุกเฉินและนิติเวชวิทยา จำแนกตามเพศเป็นรายเดือน ประจำปีงบประมาณ 2561	44
- จำนวน (ครั้ง) และร้อยละผู้ป่วยนอก คลินิกนอกเวลาราชการ จำแนกตามเพศเป็นรายเดือน ประจำปีงบประมาณ 2561	45
- สถิติผู้ป่วย จำแนกตามเขตในกรุงเทพมหานคร ที่แจ้งว่า เป็นที่อยู่อาศัย ประจำปีงบประมาณ 2561	46
- สถิติผู้ป่วย จำแนกตามจังหวัดที่แจ้งว่าเป็นที่อยู่อาศัย ประจำปีงบประมาณ 2561	48
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน กุมารเวชกรรม ปีงบประมาณ 2559-2561	51

- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน จักษุวิทยา ปีงบประมาณ 2559-2561	51
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน ทันตกรรม ปีงบประมาณ 2559-2561	51
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน นรีเวชกรรม ปีงบประมาณ 2559-2561	52
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน ประกันสุขภาพ ปีงบประมาณ 2559-2561	52
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน แพทย์แผนไทยและ แพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ 2559-2561	52
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน เวชกรรมฟื้นฟู ปีงบประมาณ 2559-2561	53
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน เวชศาสตร์ฉุกเฉินและ นิติเวชวิทยา ปีงบประมาณ 2559-2561	53
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน ศัลยกรรม ปีงบประมาณ 2559-2561	53
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน สูติกรรม ปีงบประมาณ 2559-2561	54
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน โสต ศอ นาสิก ปีงบประมาณ 2559-2561	54
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน ออร์โธปิดิกส์ ปีงบประมาณ 2559-2561	54
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน อายุรกรรม ปีงบประมาณ 2559-2561	55
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มงาน หน่วยงานเคมีบำบัด ปีงบประมาณ 2559-2561	56

สถิติผู้ป่วยใน 57

- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยที่รับไว้ใหม่ จำแนกตามกลุ่มงาน ประจำปี งบประมาณ 2561	58
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยที่จำหน่าย จำแนกตามกลุ่มงาน ประจำปี งบประมาณ 2561	60
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยที่รับไว้ใหม่ จำแนกตามหอผู้ป่วย ประจำปี งบประมาณ 2561	62
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยที่จำหน่าย จำแนกตามหอผู้ป่วย ประจำปี งบประมาณ 2561	64
- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยที่รับย้าย จำแนกตามหอผู้ป่วย ประจำปี งบประมาณ 2561	67

- จำนวน (ครั้ง) ผู้ป่วยที่ย้ายหอ จำแนกตามหอผู้ป่วย ประจำปี งบประมาณ 2561	69
- จำนวน (ครั้ง) ร้อยละผู้ป่วยจำหน่าย จำแนกตามเพศ เป็นรายเดือน ปี งบประมาณ 2561	71
- จำนวนผู้ป่วยออกจากหอ ICU ปีงบประมาณ 2561	73

สถิติผู้ป่วยคลอดบุตรและเด็กแรกเกิด 74

- จำนวน (ราย) และร้อยละ ของผู้ป่วย สตรีกรรมที่รับไว้รักษา จำแนก ตามประเภทของการจำหน่าย (คลอด/ไม่คลอด) เป็นรายเดือน ประจำปีงบประมาณ 2561	75
- จำนวน(ราย) และร้อยละ ผู้ป่วยคลอดบุตร จำแนกตามประเภท / วิธีการคลอด ประจำปีงบประมาณ 2561	76
- จำนวน (ราย) และร้อยละ ของทารกแรกคลอด จำแนกตามประเภท ของการคลอด (ทารกคลอดมีชีพ/ทารกคลอดไร้ชีพ) เป็นรายเดือน ประจำปีงบประมาณ 2561	77

สถิติจากหน่วยงาน อื่นๆ 78

- สถิติผู้ป่วยตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ ปีงบประมาณ 2561	79
- สถิติ กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ ปีงบประมาณ 2561	80
- สถิติห้องตรวจ ตา ในเวลาราชการ ด้านการพยาบาล ปีงบประมาณ 2561	81
- สถิติห้องตรวจ ตา (คลินิกนอกเวลาราชการ) ด้านการพยาบาล ปีงบประมาณ 2561	84
- สถิติห้องตรวจ หู คอ จมูก ด้านการพยาบาล ปีงบประมาณ 2561	87
- สถิติ งานบริการทันตกรรม กลุ่มงานทันตกรรม ปีงบประมาณ 2561	89
- สถิติ ธนาการเลือด ประจำปี งบประมาณ 2561	94
- สถิติ งานปรึกษาสุขภาพและจิตวิทยา ฝ่ายการพยาบาล ประจำปี งบประมาณ 2561	103
- สถิติการ ผ่าตัด (ห้องผ่าตัด) โรงพยาบาลกลาง ประจำปีงบประมาณ 2561	105
- สถิติห้องผ่าตัดเล็ก โรงพยาบาลกลาง ประจำปีงบประมาณ 2561	107
- สถิติศูนย์ส่องกล้อง (นับตามหัตถการ) แยกตามสาขาการผ่าตัด ปีงบประมาณ 2561	110

- สถิติ กลุ่มงานพยาธิวิทยา ประจำปีงบประมาณ 2561	112
- สถิติกลุ่มงานเภสัชกรรม ผู้ป่วยนอก ปีงบประมาณ 2561	113
- สถิติกลุ่มงานเภสัชกรรม ผู้ป่วยใน ปีงบประมาณ 2561	114
- สถิติกลุ่มงานรังสีวิทยา ประจำปีงบประมาณ 2561	115
- สถิติ ห้องตรวจและรักษาสายตาด้วยเลสิกประจำปี งบประมาณ 2559 - 2561	116
- สถิติผ่าตัดเลสิก โรงพยาบาลกลาง ประจำปีงบประมาณ 2559 - 2561	117
- สถิติ หน่วยงานวิสัญญีวิทยา โรงพยาบาลกลาง ประจำปีงบประมาณ 2561	119
- จำนวน(ครั้ง) การมารับบริการที่กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู จำแนกตาม หัตถการ ปีงบประมาณ 2559 - 2561	121
- สถิติ ห้องตรวจศัลยกรรมกระดูก ประจำปีงบประมาณ 2561	128
- สถิติ กิจกรรม ห้องตรวจศัลยกรรมกระดูก ปีงบประมาณ 2561	129
- สถิติการให้หัตถการ ห้องตรวจกุมารเวชกรรม ปีงบประมาณ 2561	132
- สถิติการให้สุศึกษา ห้องตรวจกุมารเวชกรรม ปีงบประมาณ 2561	133
- สถิติการให้หัตถการ ห้องตรวจศัลยกรรม ปีงบประมาณ 2561	134
- สถิติการให้สุศึกษา ห้องตรวจศัลยกรรม ปีงบประมาณ 2561	135
- สถิติการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคประจำปีงบประมาณ 2561	137
- จำนวนผู้ป่วยนอกตามกลุ่มสาเหตุ 21 กลุ่มโรค (รง.504) ประจำปี งบประมาณ 2561	140
- สถิติผู้ป่วยในรายโรค จำแนกตามสาเหตุการป่วย(ชื่อโรค) 75 โรค (รง. 505) ประจำปีงบประมาณ 2561	142
- สถิติผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บ จำแนกตามสาเหตุต่างๆ ปีงบประมาณ 2559- 2561	149
- สถิติผู้ป่วย ห้องตรวจอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน แยกตามประเภทความฉุกเฉิน ปีงบประมาณ 2559 - 2561	150
- สถิติผู้ป่วย ห้องตรวจอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน แยกประเภทผู้ป่วยทั่วไป และ ผู้ป่วยอุบัติเหตุ ปีงบประมาณ 2559 - 2561	151
- สถิติผู้ป่วยสังเกตอาการที่ห้องตรวจอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน ปีงบประมาณ 2559 - 2561	152
- สถิติหน่วยแพทย์กู้ชีพ ประจำปีงบประมาณ 2559- 2561	153

- จำนวนผู้ป่วยตายและอัตราการตาย จำแนกตามกลุ่มงานประจำปี งบประมาณ 2561	154
- สถิติผู้รับบริการที่ศูนย์พหุพักพิงเด็กและสตรี กลุ่มงานเวชศาสตร์ ชุมชนประจำปีงบประมาณ 2561	155
- รายงานสถิติหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่รับบริการ ศูนย์พหุพักพิงเด็กและ สตรี กลุ่มงานเวชศาสตร์ชุมชนประจำปีงบประมาณ 2561	156
- สถิติจำนวนการมารับบริการของชมรมผู้สูงอายุและกิจกรรมศูนย์ ส่งเสริมฟื้นฟูสมรรถภาพ กลุ่มงานเวชศาสตร์ชุมชน ปีงบประมาณ 2561	156
- สถิติการบำบัดน้ำเสีย ฝ่ายซ่อมบำรุงและกำจัดน้ำเสีย ประจำปี งบประมาณ 2561	157
- สถิติขยะมูลฝอย ฝ่ายซ่อมบำรุงและกำจัดน้ำเสีย ประจำปีงบประมาณ 2561	158

สถิติจำนวนเตียง 159

- จำนวนเตียง จำแนกตามกลุ่มงาน ประจำปีงบประมาณ 2561	159
- จำนวนเตียง จำแนกตามหอผู้ป่วย ประจำปีงบประมาณ 2561	160
- อัตราการครองเตียง ตามหอผู้ป่วย แยกเป็นรายเดือนปีงบประมาณ 2561	161
- วันคงพยาบาล ตามหอผู้ป่วย แยกเป็นรายเดือนปีงบประมาณ 2561	163
- อัตราการครองเตียง ตามกลุ่มงาน ปีงบประมาณ 2561	165
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานอายุรกรรม ปีงบประมาณ 2561	165
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานอายุรกรรม(รวมเตียงป้องกันโรค ระบาด)* ปีงบประมาณ 2561	166
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานกุมารเวชกรรม ปีงบประมาณ 2561	166
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานศัลยกรรม ปีงบประมาณ 2561	167
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานศัลยกรรมกระดูก ปีงบประมาณ 2561	167
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานสูติกรรม ปีงบประมาณ 2561	168
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานนรีเวชกรรม ปีงบประมาณ 2561	168
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานจักษุ ปีงบประมาณ 2561	169
- อัตราการครองเตียง กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก ปีงบประมาณ 2561	169

- วันนอนเฉลี่ยต่อราย ตามหอผู้ป่วย แยกเป็นรายเดือนปีงบประมาณ 2561	170
- อัตราจำนวนผู้ป่วยต่อเตียง ตามหอผู้ป่วย แยกเป็นรายเดือนปีงบประมาณ 2561	172
- ตารางแสดงจำนวนเตียงที่ใช้จริงต่อวัน ตามหอผู้ป่วย แยกเป็นรายเดือนปีงบประมาณ 2561	174
- ตารางแสดงช่วงเวลาว่างของเตียง ตามหอผู้ป่วย แยกเป็นรายเดือนปีงบประมาณ 2561	176

สถิติเพื่อการวางแผน 178

- ตารางแสดงน้ำหนักสัมพัทธ์(RW) เฉลี่ยตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วมของผู้ป่วยใน จำแนกเป็นรายเดือน ประจำปีงบประมาณ 2561	178
- รายงานสถิติ 10 อันดับ กลุ่มโรคผู้ป่วยนอก ปีงบประมาณ 2561	179
- ตารางแสดงโรคที่พบบ่อย 20 อันดับแรก (โรคหลัก) ของผู้ป่วยจำหน่ายปีงบประมาณ 2561	180
- ตารางแสดงอันดับสาเหตุการตายผู้ป่วยใน ประจำปีงบประมาณ 2561	181
- ตารางแสดงการผ่าตัดที่พบบ่อย 10 อันดับ ของผู้ป่วยในจำหน่าย ประจำปีงบประมาณ 2561	182
- ตารางแสดงกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ที่พบบ่อยที่สุด 20 กลุ่มโรคแรกของผู้ป่วยในจำหน่าย ปีงบประมาณ 2561	183
- ตารางแสดงค่าน้ำหนักสัมพัทธ์รวม/เฉลี่ย แยกตามสิทธิการรักษา ปีงบประมาณ 2559 – 2561	184
- ข้อมูลสถิติที่สำคัญของ โรงพยาบาลกลาง จำแนกตามกลุ่มงาน ปีงบประมาณ 2561	185

โรงพยาบาลกลาง 120 ปี จากอดีตสู่ปัจจุบัน

โรงพยาบาลกลาง สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานครถือเป็นโรงพยาบาลชั้นนำแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ที่มีประวัติยาวนานถึง 120 ปี มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านบุคลากรทางการแพทย์ พยาบาล อุปกรณ์เครื่องมือการแพทย์ที่ทันสมัยรวมถึงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ สามารถเป็นที่พึ่งพิงแก่ประชาชนผู้เจ็บป่วยได้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

จุดกำเนิดโรงพยาบาลกลาง

ใครจะเชื่อว่า...ที่มาที่ไปของโรงพยาบาลกลางนั้นวัตถุประสงค์แรกของการก่อตั้งโรงพยาบาล คือสร้างเป็นโรงพยาบาลสำหรับรักษาหญิงโสเภณี

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากที่ได้มีการตั้งกรมสุขาภิบาลขึ้น จึงได้มีการเสด็จพระราชดำริยกภาษีบำรุงถนนให้กรมสุขาภิบาล กระทรวงนครบาล มาทำประโยชน์ในกิจการสุขาภิบาล

จากนั้นพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ ผู้บัญชาการกรมสุขาภิบาลในขณะนั้น ได้รายงานต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า ได้ให้นายแพทย์ พี.เอ. ไนติงเกล ไปหาที่ที่จะทำโรงพยาบาลได้แล้วที่บ้านจีนแหมม ใกล้ถนนเจริญกรุง ซึ่งตอนแรกคิดจะสร้างเป็นโรงพักพลตระเวน แต่เนื่องจากมีห้องหลายห้องสามารถใช้เงินที่ได้มาจากภาษีบำรุงตัดแปลงให้เป็นโรงพยาบาลสำหรับรักษาหญิงโสเภณีได้

แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานกระแสพระราชดำริตอบกลับมาว่า อยู่กลางตลาดชั้นนี้เหมาะสำหรับเป็นโรงพักจะดีกว่า

ดังนั้นในวันที่ 23 พฤษภาคม 2441 พระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ ผู้บัญชาการกรมสุขาภิบาล จึงได้หาสถานที่ใหม่ใกล้ถนนหลวงที่เพิ่งตัดใหม่ตั้งอยู่บริเวณเชิงสะพานวัดพลับพลาไชย อยู่ห่างถนนพอสมควร เป็นที่อยู่อาศัยของคนจีนที่เลี้ยงเป็ดและไก่ พระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์เห็นสถานที่แห่งนี้เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะสร้างเป็นโรงพยาบาลสำหรับรักษาหญิงโสเภณีจึงได้สั่งให้รื้อบ้านของมิสเตอร์ ยอน แมกกิน ซึ่งได้ตกเป็นสมบัติของรัฐบาล จากตำบลถนนสีลม มาปลูกในที่ว่างแห่งนี้ และดัดแปลงเป็นโรงพยาบาลสำหรับรักษาหญิงโสเภณีหลังจากนั้นในวันที่ 24 พฤษภาคม 2441 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงอนุญาตให้สร้างโรงพยาบาลสำหรับรักษาหญิงโสเภณีขึ้นที่หลังวัดโคก (วัดพลับพลาไชย) โดยเริ่มก่อสร้างในวันที่ 20 มิถุนายน 2441 โดยใช้เงินก่อสร้างจริงจำนวนทั้งสิ้น 22,807 บาท

เมื่อสร้างเรือนโรงพยาบาลแล้วเสร็จ กรมสุขาภิบาล กระทรวงนครบาลไม่มีงบประมาณในการดำเนินการ ในขณะเดียวกันพระราชบัญญัติป้องกันโรคทางกามก็ไม่ได้ประกาศใช้ กรมกองตระเวนกระทรวงนครบาล ซึ่งมีโรงพยาบาลกรมพลตระเวนอยู่แล้ว ณ. ตำบลศาลาแดง มีเตียงรับผู้ป่วย 12 เตียงเท่านั้นจึงไม่เพียงพอต่อการให้บริการ จึงมีความคิดที่จะขอเช่าเรือนโรงพยาบาลสำหรับรักษาหญิงโสเภณีของกรมสุขาภิบาลที่สร้างเสร็จแต่ยังไม่ได้เปิดดำเนินการ แต่สังกัดอยู่ในกระทรวงเดียวกัน

กรมกองตระเวน กระทรวงนครบาล จึงได้ย้ายโรงพยาบาลกรมพลตระเวน จากตำบลศาลาแดงมาอยู่ที่เรือนโรงพยาบาลสำหรับรักษาหญิงโสเภณีริมถนนหลวงแห่งนี้ ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2443 ทำให้สามารถรับผู้ป่วยได้ 32 เตียง เสริมได้อีก 4 เตียง จากนั้นจึงได้ตั้งชื่อว่า โรงพยาบาลกรมพลตระเวน (รายงานประจำปีที่แพทย์ใหญ่ กรมสุขาภิบาลเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า Police Hospital) จุดประสงค์ของโรงพยาบาลกรมพลตระเวนมีไว้เพื่อใช้รักษาพนักงานของกรมกองตระเวน หรือผู้บาดเจ็บที่ถูกทำร้ายและมีหนังสือส่งตัวจากกรมกองตระเวนเท่านั้น

ต่อมาสัดส่วนของพลเรือนที่เข้ามารักษามีจำนวนมากขึ้นกว่าเดิมมาก ในวันที่ 20 ธันวาคม 2458 จึงได้โอนโรงพยาบาลกรมพลตระเวนมาอยู่ในบังคับบัญชาของกรมสุขาภิบาล และเปลี่ยนชื่อจากโรงพยาบาลกรมพลตระเวน เป็นโรงพยาบาลกลางเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2458 ส่วนโรงพยาบาลของกรมกองตระเวนแยกออกไปตั้งอยู่ที่สถานีตำรวจพระราชวังเพื่อรักษาพลตระเวนที่เจ็บป่วยโดยใช้ชื่อว่า กองแพทย์กลางกรมตำรวจ

นายแพทย์มอดิน คาคิว รักษาการแพทย์ใหญ่กรมสุขาภิบาลซึ่งขณะนั้นมีหน้าที่สอนนักเรียนแพทย์ด้วย ได้ชักชวนแพทย์ประกาศนียบัตรที่จบใหม่มาจากโรงเรียนราชแพทยวิทยาลัยรุ่นที่ 21 พ.ศ. 2458 มารับราชการตำแหน่งแพทย์ในกรมสุขาภิบาลและได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระ ทั้ง 4 ท่านคือ

1. พระไวยวิธีการ (พูลสวัสดิ์ บุตยะศิริ)
2. พระชาญวิจิตร (แสง สุทธิพงศ์)
3. พระเชษฐไวยทยากร (บุญชู ศีตะจิตต์)
4. พระบรรจงพยาบาล (พริ้ง เสวตโสภณ)

วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2458 พระชาญวิจิตร(แสง สุทธิพงศ์)เข้ารับราชการในกรมสุขาภิบาลกระทรวงนครบาลชั้นแรกเป็นแพทย์ประจำอยู่โรงพยาบาลกลางและได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นลำดับจนเป็นแพทย์ผู้รักษาการโรงพยาบาลกลางในปีพ.ศ. 2460-2468 หลังจากนั้นได้รับทุนจากมูลนิธิโรคกีฬเลอโรไปศึกษาวิชาการสาธารณสุข มหาวิทยาลัย John Hopkins เมื่อกลับจากการศึกษาชั้นแรกดำรงตำแหน่งปลัดกรมชั้น 1 กองแพทย์สุขาภิบาล กรมสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทยและได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นโดยลำดับ เมื่อสถาปนากรมสาธารณสุขเป็นกระทรวงการสาธารณสุขได้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสาธารณสุขและภายหลังเป็นปลัดกระทรวงและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยลำดับ

โรงพยาบาลกลางยุคแรก

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือถึงกระทรวงศึกษาธิการหรือกระทรวงธรรมการ ขอโอนนายแพทย์นิธย์ เวชชวิศิษฐ์ (ขณะนั้นทำงานเป็นอาจารย์แผนกกายวิภาค ในตำแหน่งอาจารย์โท ที่ศิริราชพยาบาล) ให้มารับราชการที่โรงพยาบาลกลาง กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2469 ในตำแหน่ง

“รั้งนายแพทย์ผู้อำนวยการ ” และได้เป็นนายแพทย์ผู้อำนวยการวันที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ.2471

โรงพยาบาลกลางในช่วงที่นายแพทย์นิธย์ เวชชวิศิษฐ์ เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล ลักษณะโรงพยาบาลอยู่ในย่านชุมชนกลางเมือง ส่วนใหญ่ประชาชนมักเรียกว่าโรงพยาบาลวัดโคก ที่ดินประมาณ 4 ไร่ ด้านหน้าติดถนนหลวง ทิศเหนือติดถนนเสือป่า อีกสองด้านคือบ้านเรือนประชาชน ปลูกอาคารตรวจโรคคนไข้โดยรอบ (แบบกระทรวงกลาโหม) ยากที่จะขยาย

บุคลากรแพทย์และพยาบาลมีน้อยมากต้องอยู่เวรกันถี่ พยาบาลส่วนใหญ่เป็นบุรุษพยาบาลที่ได้รับการอบรมจากเสนาธิการหรือไม่ก็ฝึกกันขึ้นเองที่โรงพยาบาล คนไข้ที่รับเข้ารักษาในช่วงเวลานี้เป็นคนไข้ทุกประเภท ยกเว้นคนไข้โรคจิต และยังมีคนไข้ตามฤดูกาลเช่น หนาวร้อน ว่างจากการทำนาก็จะมีเรื่องติรนฟันแทง คนไข้จะเป็นพวกอุบัติเหตุมาจากกินเหล้าเป็นต้นเหตุ พอหน้า เข้าพรรษาเป็นหน้าฝนละเว้นการดื่มเหล้าคนไข้ส่วนมากมักเป็นพวกถูกยิง หน้าตรุษสารททางจีนก็จะเป็นคนไข้ที่เกิดจากการแทงกันของพวกอั้งยี่ต่างก๊กต่างเหล่า

ระเบียบการปกครองยุคนั้นยังไม่มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนนายแพทย์ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบทุกอย่าง ในปีพ.ศ. 2477 จึงได้เริ่มก่อสร้างตึกคนไข้ใหม่ โดยเริ่มทำแปลนอาคาร สร้างตึกด้านถนนเสือป่า แทนเรือนไม้ที่ผุพัง ลักษณะเป็นตึก สามชั้นครึ่ง บริษัทเกอร์สันแอนด์ซันเป็นผู้ประมูลในราคา 127,330.00บาท ใช้เงินบำรุง 27,330.00 บาท กระทรวงมหาดไทยอนุมัติเงินสลากกินแบ่ง 100,000.00 บาท สร้างเสร็จเปิดบริการวันที่ 31 มกราคม พ.ศ.2479

จากนั้นในปีพ.ศ. 2481 ได้สร้างตึกอำนวยการขึ้นอีกหนึ่งอาคาร โดยสร้างจากเงินสะสมของโรงพยาบาลที่มีอยู่ประมาณ 110,873.00 บาท และเปิดประมูลสร้างตึก ด้วยจำนวนเงิน 122,130.00 บาท เทศบาลช่วยออกให้ 11,257.00 บาท ตึกอำนวยการหลังนี้จึงแล้วเสร็จ เป็นอาคารสามชั้นหลังคาแบน ออกแบบไว้เช่นนี้เพื่อการต่อเติมได้ในภายหลัง ซึ่งต่อมาก็ได้ต่อเติมขยายทั้งด้านสูงและกว้าง จนในปีพ.ศ. 2489 สามารถใช้เป็นที่พัก และโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยได้ โรงพยาบาลกลางมีสีฟ้าใช้กับตึก 1 หรือตึกผู้ป่วยด้านถนนเสือป่าเป็นแห่งแรกในเมืองไทย

การขยายที่ดินของโรงพยาบาลกลาง

การขยายพื้นที่บริเวณโรงพยาบาลกลาง แต่เดิมโรงพยาบาลกลางมีพื้นที่ 3 ไร่ 3 งาน 76 ตารางวา เมื่อกิจการโรงพยาบาลเจริญก้าวหน้าขึ้นจึงต้องมีการขยายพื้นที่ เนื่องจากคนไข้อยู่กันอย่างแออัด ผู้บริหารโรงพยาบาลจึงได้มีดำริที่จะขยายโรงพยาบาลหลายครั้งได้แก่

1. สมเด็จพระราชบิดาได้เสด็จโรงพยาบาลกลางในหลายวาระ ทรงพระดำริที่จะซื้อที่ดินติดต่อกับที่ดินของโรงพยาบาลกลาง วันพุธที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2472 ทรงพระดำริที่จะขอซื้อที่ดินของพระยาบำเรอบรมบพ (ที่ตั้งธนาคารกรุงเทพ ถนนเสือป่า ในปัจจุบัน) ได้รับสั่งให้ พระยาบำเรอบรมบพเข้าเฝ้าที่โรงพยาบาลกลาง เพื่อขอซื้อที่ดินแต่เจ้าของเสียขาย จึงกราบทูลขอให้ทรงพิจารณาแลกที่ดินกับที่ดินโรงเลี้ยงเด็กของพระวิมาดาเธอฯ ทำให้พระองค์ทรงกริ้ว ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมสมเด็จพระราชบิดาทรงประชวรฝีที่ตับและสิ้นพระชนม์วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2472 โครงการซื้อที่ดินจึงยกเลิกไป

2. ในปีพ.ศ. 2490 นายประพัฒน์ วรรณะสาร นายกเทศมนตรีเทศบาลนครกรุงเทพคนที่ 7 ได้ให้เจ้าหน้าที่ลองติดต่อขอซื้อที่ดินดังกล่าว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะเจ้าของที่ดินเรียกราคาสูงมากเกินไปที่เทศบาลนครกรุงเทพจะตกลงได้

3. ในปีพ.ศ. 2501 นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครกรุงเทพคนที่ 14 เคยมีดำริจะเวนคืนที่

4. ในปีพ.ศ. 2501 ดร.ชำนาญ ยุวบูรณ์ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครกรุงเทพคนที่ 13 และ 15 มีความเห็นว่า โรงพยาบาลกลางมีความจำเป็นต้องได้รับการขยายทั้งบริเวณพื้นที่และขยายกิจการด้านรักษาพยาบาลเพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น นโยบายขยายปรับปรุงโรงพยาบาลกลาง คือ

4.1 ขยายบริเวณโดยเสนอรัฐบาลขอให้ออกกฎหมายเวนคืน

4.2 สร้างโรงเรียนพยาบาล เพิ่มตำแหน่งแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และนักวิทยาศาสตร์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ เป็นการสร้างฐานกำลังบุคลากรไว้

4.3 สร้างอาคารรักษาพยาบาลเพื่อให้รับคนไข้ได้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ได้สัดส่วนกับจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น

หลังจากที่ ดร.ชำนาญ ยุวบูรณ์ ได้ให้โรงพยาบาลกลางจัดทำโครงการขยายและปรับปรุงโรงพยาบาลเพื่อขออนุมัติจากรัฐบาลในการเวนคืนที่ดินของประชาชนที่ติดกับโรงพยาบาล ต่อมารัฐบาลได้อนุมัติโดยตรา “ พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลป้อมปราบ อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัดพระนคร พ.ศ. 2506 ” เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2506 การเวนคืนได้แล้วเสร็จในปีพ.ศ. 2517 ที่ดินที่ได้จากการเวนคืนทั้งหมดเป็นเนื้อที่ 10 ไร่ 3 งาน 24.80 ตารางวา ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

วิวัฒนาการการปกครองของโรงพยาบาลกลาง

